ROMÂNIA

CONSILIUL LEGISLATIV

LEX

Biroul permanent al Senatului
Bp 311 15.11.2012

AVIZ

referitor la propunerea legislativă pentru modificarea Legii nr.272/2004 privind protecţia şi promovarea drepturilor copilului

Analizând **propunerea legislativă pentru modificarea Legii nr.272/2004 privind protecţia şi promovarea drepturilor copilului**, transmisă de Secretarul General al Senatului cu adresa nr.B311 din 10.10.2012,

CONSILIUL LEGISLATIV

În temeiul art.2 alin.1 lit.a) din Legea nr.73/1993, republicată şi art.46(2) din Regulamentul de organizare şi funcţionare a Consiliului Legislativ,

Avizează favorabil propunerea legislativă, cu următoarele observaţii şi propuneri:

1. Propunerea legislativă are ca obiect modificarea şi completarea Legii nr.272/2004 privind protecţia şi promovarea drepturilor copilului, cu modificările ulterioare, intervenţiile legislative preconizate vizând asigurarea unei mai bune protecţii a drepturilor copilului şi delimitarea mai clară a atribuţiilor şi competenţelor care revin autorităţilor în cadrul acestui proces, ţinând cont şi de necesitatea corelării dispoziţiilor actuale cu cele ale noului Cod civil.

Prin obiectul său de reglementare, propunerea legislativă se încadrează în categoria legilor organice, fiind incidente prevederile art.73 alin.(3) lit.p), iar în aplicarea art.75 alin.(1) din Constituţia României, republicată, prima Cameră sesizată este Senatul.

2. În plan redacţional şi în vederea respectării normelor de tehnică legislativă, formulăm următoarele observaţii cu caracter general:

a) la marcarea articolelor se va folosi abrevierea „Art." în locul termenului „Articol";

b) la partea introductivă a art.I, întrucât Legea nr.272/2004, după adoptare, a suferit intervenţii doar de natura modificărilor, pentru o corectă informare juridică, sintagma „şi completările" trebuie eliminată;

c) la partea dispozitivă a punctelor art.I prin care se completează prevederile Legii nr.272/2004, pentru respectarea caracterului unitar în redactarea actelor normative cu obiect similar de reglementare, se impune reformularea textului, conform următoarelor exemple:

„După alineatul (..) al articolul ... se introduce un nou alineat, alin. ..., cu următorul cuprins:";

„După articolul ... se introduce un nou articol, art. ..., cu următorul cuprins:";

„La articolul ... alineatul (...), după litera ...) se introduce o nouă literă, lit. ...), cu următorul cuprins:".

d) la părţile dispozitive a punctelor art.I, prin care se aduc modificări, este necesară folosirea următoarelor formulări:

„Alineatul/Alineatele ... al/ale articolului ... se modifică şi va/vor avea următorul cuprins:";

„La articolul ... alineatul (...), litera ...) se modifică şi va avea următorul cuprins:";

„La articolul ..., litera ...) se modifică şi va avea următorul cuprins:".

e) în cazul dispoziţiilor de abrogare se va proceda în mod asemănător, cu menţiunea că sintagma „se modifică şi va avea următorul cuprins:" se va înlocui cu sintagma „se abrogă".

3. La **art.I pct.1,** la **lit.d)**, pentru o redactare corectă, este necesară introducerea articolului posesiv **„a"** înaintea substantivului „persoanelor".

Referitor la soluţia cuprinsă la **lit.e)**, sugerăm reconsiderarea acesteia, dat fiind că, în practică, de cele mai multe ori, este dificil a se păstra relaţiile cu toate persoanele faţă de care copilul s-a ataşat.

4. La **pct.2** referitor **art.4 lit.c),** pentru evitarea încărcării textului, propunem eliminarea expresiei „în linie dreaptă şi colaterală".

Având în vedere că sensul termenului „rezident" este „cel care locuieşte undeva", şi **nu o persoană la care se** locuieşte, este necesară reconsiderarea expresiilor „părinte rezident" şi „părinte nerezident" definite la **lit.h) şi i).** Propunem renunţarea la definirea acestora şi înlocuirea lor, în tot cuprinsul propunerii, prin sintagmele „părintele la care copilul locuieşte în mod statornic" sau „părintele la care copilul nu locuieşte în mod statornic", după caz.

5. În considerarea observaţiei anterioare, la **pct.9** referitor la **art.16[1]**, la **alin.(1)**, propunem înlocuirea expresiei „părinte rezident"

prin formularea „părintele la care locuieşte copilul în mod statornic" şi expresiei „părinte nerezident" prin expresia „celălalt părinte".

6. Deoarece la **pct.15** iniţiatorul doreşte introducerea, după alin.(2) al art.31, a trei noi alineate, identificate ca alin.(3)-(5), iar la **pct.16** propune ca alin.(3) al art.31 să fie renumerotat ca alin.(6), pentru respectarea uzanţelor normative şi având în vedere că operaţiunea renumerotării se realizează doar cu ocazia republicării, recomandăm comasarea celor două puncte într-unul singur, intervenţia urmând a se referi la introducerea, după alin.(2) al art.31, a trei noi alineate, cu următoarea parte dispozitivă:

„15. După alineatul (2) al articolului 31 se introduc trei noi alineate, alin. (2^1) – (2^3), cu următorul cuprins:".

Ca urmare, punctele subsecvente ale art.I se vor renumerota în mod corespunzător.

Reiterăm aceste observaţii şi pentru situaţia de la **pct.22 şi 23.**

7. La **pct.22**, este necesar ca iniţiatorul de identifice cu precizie alineatele care doreşte să le modifice sau să le introducă.

În acest sens, precizăm că în partea dispozitivă a **pct.22** se face referire la modificarea şi renumerotarea alin.(2) şi (4), dar când sunt redate respectivele alineate, regăsim trei alineate, respectiv alin.(2), (3) şi (5), iar la **pct.23** se prevede că alin.(3) al art.48 se renumerotează şi devine alin.(4).

Se impune revederea intervenţiilor dorite.

8. La **pct.30**, deoarece nu se propune modificarea în întregime a art.64, ci a doar două dintre alineatele sale, textele propuse pentru aceste alineate nu trebuie precedate de sintagma „Art. 64".

Reiterăm această observaţie pentru toate cazurile similare din cadrul proiectului.

9. La **pct.31** referitor la **art.66**, la teza I a **alin.(2)**, pentru claritatea exprimării, propunem introducerea cuvintelor „sau la" înaintea termenului „înlocuirea".

10. La **pct.34** referitor la **art.80 alin.(3)**, propunem revederea textului în privinţa expresiei „la şedinţele de consiliere", în sensul stabilirii unui număr de şedinţe la care părinţii au obligaţia să participe.

11. La **pct.36**, din raţiuni de tehnică legislativă, pentru a exprima în mod corect intervenţia dorită, partea dispozitivă se va reformula, astfel: „36. Denumirea Capitolului VI se modifică şi va avea următorul cuprins:".

12. La **pct.37** referitor la **alin.(1)** al **art.85**, pentru o mai bună exprimare, propunem înlocuirea sintagmei „în toate mediile cu care copilul se află în relaţie", prin sintagma „în toate mediile în care copilul interacţionează".

Semnalăm că potrivit textului în vigoare al **art.85 alin.(2)**, orice persoană fizică sau juridică, precum şi copilul pot sesiza **autorităţile abilitate de lege** să ia măsurile corespunzătoare pentru a-l proteja. În redactarea modificată din propunere, aceleaşi persoane vor putea sesiza numai direcţia generală de asistenţă socială şi protecţia copilului, restrângându-se foarte mult sfera autorităţilor care ar putea acţiona pentru protejarea copilului, în ipotezele vizate în text, ceea ce nu va fi, cu siguranţă, în interesul copilului; propunem renunţarea la modificarea **alin.(2) al art.85.**

13. La **pct.39**, deoarece **art.89** este structurat în doar două alineate, este necesar ca intervenţia să se refere la modificarea în întregime a acestui articol, şi nu la modificarea alin. (1) şi (2).

Totodată, observăm că textul propus pentru **art.89 alin.(1)** diferă doar în partea finală de cel actual, iar formularea inserată, „şi se clasifică ca abuz fizic, emoţional, psihologic, sexual sau economic" nu are caracter normativ, ci declarativ. Propunem păstrarea actualului text al alin.(1).

Din aceleaşi considerente, observaţia este valabilă, şi pentru alin.(2).

14. La **pct.41** referitor la textul propus pentru **art.91[1] alin.(1),** pentru o redactare adecvată stilului normativ, este necesară înlocuirea cuvintelor „înlesnirii/practicării" prin expresia „înlesnirii sau practicării".

Propunem eliminarea textului propus pentru alin.(2), deoarece acesta constituie o consecinţă firească a normei de la alineatul precedent şi, prin urmare, este inutilă, pe lângă faptul că are o redactare inadecvată unui act normativ, sub aspectul expresiei „de a trage foloase de pe urma".

15. La **pct.44** referitor la textul propus pentru **partea introductivă** a **art.105[1]**, pentru folosirea unui limbaj juridic adecvat, recomandăm înlocuirea verbului „are" prin „exercită".

16. La **pct.46** referitor la textul propus pentru **art.106 alin.(1) lit.k),** pentru a asigura aplicarea normei, este necesară scrierea desfăşurată a abrevierii „CPC". Totodată, pentru realizarea acordului gramatical corect, expresia „instanţa de tutelă" se va înlocui prin expresia „**instanţei** de tutelă".

17. La **pct.47** referitor la textul propus pentru **art.106 alin.(3)**, pentru respectarea normelor de tehnică legislativă, este necesară înlocuirea expresiei „Hotărâre de Guvern" prin expresia „hotărâre a Guvernului".

18. La **pct.48** referitor la **art.109[1] alin.(4),** textul este eliptic, fiind necesară introducerea conjuncţiei „sau" înaintea expresiei „a hotărârii comisiei".

19. La **pct.49** se propune modificarea **art.110 alin.(2),** dar formularea aleasă dă naştere la confuzii în ceea ce priveşte identificarea serviciilor de tip rezidenţial. Întrucât actuala redactare este clară, recomandăm păstrarea acesteia sau reconsiderarea normei propuse.

20. La **pct.51**, deoarece alin.(1) al art.118 este structurat doar în lit.a)-d), este necesar ca intervenţia să se refere la modificarea în întregime a alin.(1).

21. La **pct.52** referitor la textul propus pentru **art.119 alin.(4),** pentru claritatea redactării, propunem plasarea locuţiunii adverbiale „după caz", în final, precum şi inserarea conjuncţiei „sau" înaintea expresiei „hotărârea comisiei".

În plus, pentru asigurarea unei terminologii unitare, termenul „indemnizaţia" se va înlocui prin cuvântul „**alocaţia**".

22. Prin **pct.54** se introduce **art.128[1]** referitor la ordonanţa preşedinţială de plasare a copilului în regim de urgenţă.

Semnalăm că reglementarea în vigoare referitoare la acest tip de ordonanţă este cuprinsă la art.94 alin.(3) şi (4) din Legea 272/2004, iar asupra acestor texte nu se intervine prin prezenta propunere.

În plus, potrivit art.65 alin.(2) - nemodificat -, *măsura plasamentului în regim de urgenţă se stabileşte de către instanţa judecătorească în condiţiile art.94 alin.(3).*

În altă ordine de idei, soluţia propusă la art.128[1], în sensul pronunţării ordonanţei, indiferent de situaţie, numai pe baza cererii şi a actelor depuse, fără citarea şi concluziile părţilor, încalcă principiul contradictorialităţii, în faţa instanţei urmând a fi prezentat numai punctul de vedere al direcţiei generale de asistenţă socială şi protecţia copilului.

Totodată, textul intră în conflict cu prevederile art.125, potrivit cărora cauzele privind stabilirea măsurilor de protecţie specială *se soluţionează în regim de urgenţă,* ***cu citarea reprezentantului legal al copilului,*** *a direcţiei generale de asistenţă socială şi protecţia copilului şi cu participarea obligatorie a procurorului* – alin.(1) şi

obligatoriu cu audierea copilului care a împlinit vârsta de 10 ani, respectând prevederile art.24, *cu excepţia cauzelor care privesc stabilirea unei măsuri de protecţie specială pentru copilul abuzat sau neglijat; în acest caz, audierea copilului se face cu respectarea prevederilor art.95 alin. (3).*

Drept consecinţă, pentru asigurarea succesiunii logice a ideilor, o normă privind ordonanţa preşedinţială de plasare a copilului în regim de urgenţă nu poate fi introdusă decât în cadrul art.94 sau în cadrul Capitolului IX *Reguli speciale de procedură*, mai precis, la art.125

Totodată, pentru respectarea normelor referitoare la ordonanţa preşedinţială, cuprinse la art.581 din Codul de procedură civilă, propunem înlocuirea sintagmei „este dată fără citarea părţilor" prin formularea „poate fi dată şi fără citarea părţilor".

23. La **pct.56**, pentru precizia normei de trimitere, sintagma „art.106 lit.a)" se va înlocui cu sintagma „art.106 **alin.(1)** lit.a)".

24. La **pct.57**, în cadrul enumerării de la alin.(1) al art.135, semnalăm lipsa literei „q".

Prin folosirea şi a acestei litere a alfabetului la marcarea enumerărilor, va fi necesară renumerotarea literelor subsecvente ale alin.(1) al art.135, precum şi revederea normelor de trimitere la literele care vor fi renumerotate.

25. Deoarece înlocuirile de sintagme prevăzute la **art.II şi III** se referă tot la actul normativ de bază, este necesar ca aceste norme să constituie ultimele puncte ale art.I.

Pe cale de consecinţă art.IV şi V se vor renumerota în mod corespunzător.

26. La actualul **art.IV,** prin care se prevede abrogarea Legii nr.326/2003 cu excepţia art.2 alin.(1), este de analizat dacă respectivul alineat poate rămâne în vigoare în condiţiile în care acesta face referire la limitele minime de cheltuieli aferente drepturilor prevăzute la art.1 alin.(1), element de structură care ar urma să fie abrogat.

PREŞEDINTE

dr. Dragoş ILIESCU

Bucureşti

Nr.886 | 02.11.2012

L. nr. 272/2004 M. Of. nr. 557/23 iun. 2004

Lege privind protecţia şi promovarea drepturilor copilului

Notă: v. Decizia Î.C.C.J. nr. III/2007 - M. Of. nr. 732/30 oct. 2007 (art. 124 alin. (1)); Decizia I.C.C.J. nr. 7/2012 - M. Of. nr. 120/20 iun. 2012 (art. 94 alin. (3), art. 129);

1 promulgată prin	D. nr. 481/2004	M. Of. nr. 557/23 iun. 2004	
	Decret pentru promulgarea Legii privind protecţia şi promovarea drepturilor copilului		
2 modificări prin	H.G. nr. 1762/2005	M. Of. nr. 1182/28 dec. 2005	*indexează cuantumul alocaţiei lunare de plasament*
	Hotărâre privind indexarea cuantumului alocaţiei lunare de plasament		
3 modificări prin	H.G. nr. 3/2007	M. Of. nr. 21/12 ian. 2007	*indexează cuantumul alocaţiei lunare de plasament*
	Hotărâre privind indexarea cuantumului alocaţiei lunare de plasament		
4 modificări prin	H.G. nr. 9/2008	M. Of. nr. 20/10 ian. 2008	*indexează cuantumul alocaţiei lunare de plasament*
	Hotărâre privind indexarea cuantumului alocaţiei lunare de plasament		
5 modificări prin	H.G. nr. 1663/2008	M. Of. nr. 844/16 dec. 2008	*indexează cuantumul alocaţiei lunare de plasament*
	Hotărâre privind indexarea cuantumului alocaţiei lunare de plasament		
6 modificări prin	L. nr. 71/2011	M. Of. nr. 409/10 iun. 2011	*abrogă, la data de 1 oct. 2011, art. 40 alin. (1), art. 41 şi art. 42*
	Lege pentru punerea în aplicare a Legii nr. 287/2009 privind Codul civil		

Notă: v. În cuprinsul actelor normative aplicabile la data intrării în vigoare a Codului civil: a) referirile la "societatea civilă fără personalitate juridică" se consideră a fi făcute la "societatea simplă"; b) referirile la "societatea civilă cu personalitate juridică" se consideră a fi făcute la "societatea cu personalitate juridică"; c) referirile la "societatea civilă profesională" se consideră a fi făcute la "societatea profesională, cu sau fără personalitate juridică", după caz; în toate actele normative în vigoare, expresiile "acte de comerţ", respectiv "fapte de comerţ" se înlocuiesc cu expresia "activităţi de producţie, comerţ sau prestări de servicii"; în cuprinsul actelor normative în vigoare, sintagmele "persoane juridice fără/cu scop patrimonial", "fără scop patrimonial" şi "cu scop patrimonial" se înlocuiesc cu sintagmele "persoane juridice fără/cu scop lucrativ", "fără scop lucrativ" şi, respectiv, "cu scop lucrativ"; la data intrării în vigoare a Codului civil, termenii şi expresiile din legislaţia civilă şi comercială în vigoare se înlocuiesc cu termenii şi expresiile corespondente din Codul civil; abrogă la data de 1 oct. 2011 Codul civil Carol al II-lea, republicat în Monitorul Oficial nr. 206 din 6 septembrie 1940, cu modificările ulterioare şi Codul comercial Carol al II-lea, republicat în Monitorul Oficial nr. 194 din 23 august 1940, cu modificările şi completările ulterioare; Până la intrarea în vigoare a Legii nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă, referirea din cuprinsul Codului civil la hotărârea definitivă se va înţelege ca fiind făcută la hotărârea irevocabilă.

L. nr. 326/2003 M. Of. nr. 525/22 iul. 2003

Lege privind drepturile de care beneficiază copiii şi tinerii ocrotiţi de serviciile publice specializate pentru protecţia copilului, mamele protejate în centre maternale, precum şi copiii încredinţaţi sau da i în plasament la asistenţi maternali profesionişti

1 promulgată prin D. nr. 461/2003 M. Of. nr. 525/22 iul. 2003

Decret pentru promulgarea Legii privind drepturile de care beneficiază copiii şi tinerii ocrotiţi de serviciile publice specializate pentru protecţia copilului, mamele protejate în centre maternale, precum şi copiii încredinţaţi sau daţi în *plasament la asistenţi maternali profesionişti*

2 modificări prin L. nr. 111/2004 M. Of. nr. 336/16 apr. 2004 *modifică art.2 alin.(1), titlul anexei*

Lege pentru modificarea Legii nr. 326/2003 privind drepturile de care beneficiază copiii şi tinerii ocrotiţi de serviciile publice specializate pentru protecţia copilului, mamele protejate în centre maternale, precum şi copiii încredinţaţi sau daţi în plasament la asistenţi maternali profesionişti

3 modificări prin H.G. nr. 1128/2007 M. Of. nr. 655/26 sep. 2007 *modifică şi completează anexa*

Hotărâre privind indexarea limitelor minime de cheltuieli aferente drepturilor de care beneficiază copiii şi tinerii ocrotiţi de serviciile publice specializate pentru protecţia copilului, mamele protejate în centre maternale, precum şi copiii încredin ţaţi sau daţi în plasament la asistenţi maternali profesionişti şi a sumelor de bani pentru nevoi personale prevăzute de Legea nr. 326/2003